

لەنيوان چەمكى چاكسازى و چەمكى نىشتمانپەرورەرى لاي ئيمە و ئەوانىتر

ئىسلامى (ICZ) Stichting Islamitisch Centrum لەو شارە بۇ دروستکردنى مزگەوتىك، لەناو دانىشتوانى ئەو گەرەكەى كە نيازواپە مزگەوتەكەى تيا دروستكرىت نىگەرانى و نارەزايەكى زۆر دروستبوو. بەهانەيان بۇ نىگەرانیەكەيان لەناست دروستکردنى مزگەوتەكە پيوندى بەھىچ مەسەلەيەكى پيوندىار بەدين و سياسەتەوہ نىيە، چونكە بنەماى نىشتمانپەرورەرى و دلسۆزى بۇ نىشتمان لاي ھۆلەندىەكان چىدى رەھەندى سياسى پيوندى ناكرىت، ھىندى دلسۆزى بۇ ھەموو بستىكى خاكى ئەو ولاتە و خزمەتكردن و جوانكردن و پاكراگرتنى و پاراستنى سىستەمە ئابورىيەكەى و ئەو كەشوەواپە لەنازادى رادەرپرین و فرەيىيەكى فەخر و شانازى پيوندەكەن. ئەوان لەنامەيەكياندا بۇ سەرۆكى شارەوانى ئەويان پرونكردۆتەوہ كەوا لەھەمان شەقامدا كە بەنيان مزگەوتەكە بينابكەن، ھۆلېكى دانسى (شھود يەھوا) (Jehovah's Witnesses) لاي ئيمە. بەشيوازىكى شارستانى ۱۲۰۰ ئيمزايان كۆكردۆتەوہ

نىشتمان بەماناي ئەو جىگايەى ئادەمىزادى تيا لەدايك ئەيىت، لەويشەوہ وشە و چەمكى نىشتمانپەرورەرى ھاتوہ، كەبەيى زۆر لەناراستە و مېتۆدە فيكرىەكان خويندەوہ و ليكدانەوہى بۇكرارە. ھەيە چەمكى نىشتمانپەرورەرى وەكو عەقىدە يان باوہرىك پىناسەدەكات كە جۆرىك لەدزايەتېكردىسى ئەوانىترى لەخۆيدا ھەلگرتوہ، ھەيە ئەو چەمكە زياتر بەلايەنى سۆزدارى و خۆشەويستى ولاتەوہ ئەبەستىتەوہ. لەھەموو ئەمانەش جۆرىك لەپىناسە ئەبىنرىتەوہ كە مەبەستىيەتى چەمكى نىشتمانپەرورەرى بەولە و پېرۆزراگرتنى نىشتمان و بەديونكىدا بوغز و ركبەرايەتى ئەويتر كە دزى يىت، ھەتا ئاستى خۆبەكوشتدا لەپىناوى بستىكى نىشتماندا. بەلام ئەگەر وردىكەيتەوہ نىشتمانپەرورەرى لەزۆر شتى وردا ئەبىنرىتەوہ. لەراپۆرتە ھەوالېكى رۆژنامەى (مېترۆ) رۆژانەى ھۆلەندى رۆزى ۱۳ى ئۆكتۆبەرى ۲۰۱۱دا ھاتوہ گوايا لەبەرانبەر رەزامەندى شارەوانى شارى زووتەرميرى لەسەر داواكارى رېكخراوى سەنتەرى

فېنۆس فايەق
دو ھەفتە جارېك دېنوسېت

ئەگەر بەجەدو بانەكانى شارهكانى ھۆلەندادا بگەرئىت، زۆرىيى جىر دىمەنىك كە زۇر دووبارە دەپتتە، ئەۋەيە كەسانىك كە دەسرىك، پارچە كاغەزنىك يان قووتوۋى كۆلايەكى فرېدراۋ ھەلدەگرنەۋە دەپخەنە ناۋ نىكتىن زىلدانى سەر جادەكانەۋە، ئەگەر زىلدانىش ئەبوۋ لەگەل خۇيان دەپپەن ھەتا زىلدانىكىيان بەرچاۋ دەكەۋىت و فرېي دەدەن، ھەرنەبو دەپپەنەۋە مائەۋە دەپخەنە ناۋ زىلدانى مائەۋە. ئەمە سادەتتىن ماناكانى نىشتىمانپەرورەيە. ھەرۋەك ھىچ جىاۋزىيەك لەنئوان بەرپىرىك و ھاۋولاتىيەكى سادەدا نىيە، ئەۋەي خەلكى سادە ئەيەكەن، بەرپىرسەكەش ئەيكات، بۇي ھەيە بەرپىرىك دەست بەرئىك يان كاغەزنىك لەسەر جادە ھەلگىرتتەۋە بىيات لەزىلدانى مالى خۇيان ھەلگىرت، بەلام داخا چەند بەرپىرىسى حىزى و حكومى ئىمە ئەۋەندە لەخۇبوردۋانە نىشتىمانەكەي خۇش ئەۋىت. بگەر ئەگەر بەگەرەك داگىرىشى نەكردىت، بەسۇيا خەلكى گرتۋە دەۋرۋەرى بۇ پاكەنەۋە.

ئەگەر تاكەكانى ناۋ كۆمەلگە ھىندە ھوشىياربەنەۋە كە بەپىس و پۇخلى سەرجادەكان و كارە نابەجىكانى رېگاۋبانەكان رازىنەبن، ھەرگىز گەندەلى بەۋ چەشەنى ئىستى ناۋ كۆمەلگە دەسەلاتى حكومى ئىستى كوردستان پەرەسەندۋو نايىت، چۈنكە ئەۋ تاكە كە رازى نىيە جادە و بانەكان پىس بن، رازىش نايىن بەرپىرىكى گەندەل لەرېزى حكومەتدا بەرى رەنجى خەلكى نەدار و ماندوۋ و نەگبەت بخوات.

دوچار بەباۋەرى سادە ساكارى خۇم، نىشتىمانپەرورەرى ھىندە پىۋسەيەكى درېژخايەن و پەرەسەندۋو، ھىندە قۇناغىك نىيە گىرى تىباخۇين و تەنيا بەخۇندەنەۋەكەي جارن لەچەمكى نىشتىمانپەرورەرى و دلسۇزىمان بۇ نىشتىمان و بەپىرۇزراگرتنى ولات نىشان بەدەبن.

ھەتا ئىرە تىگەشتى تاكى كورد بۇ چەمكى نىشتىمانپەرورەرى ھىند پەرى نەسەندۋو، بەماناى ئەۋەي ئەۋەندە تاكى كورد نامادەيە لەپىناۋ بىستىك لەخاكەكەي خۇي بدات بەكوشت، لانىكەم بە پلە يەك پەرى نەسەندۋو بۇ خزمەت. مەبەست لەمە ئەۋەيە، لەگەل ئەۋ ھەموو گۇرپانكارىيە كە لەدەۋرۋەرىمان رۋودەدات، ئەيىت تىروانىنمان بۇ زۇر چەمك گۇرپانكارىيان بەسەردايت، بەماناى ئەۋەي ئىمە ۋەكو ھاۋنىشتىمانى و نىشتىمانپەرورەرى خزمەتكارى ئەۋ ولاتەيىن، ھەرۋەك رازى نەبىن دەسەلاتىك بەرپىسەۋى بەرئىك كە تەنيا بۇ بەرژۋەندى چەند كەسىك بىت نەك بۇ بەرژۋەندى و خزمەتى ھاۋولاتىيەكان، چۈنكە ناكىت ھاۋنىشتىمانىش دلى بەولاتەكەي بسووتىت و دەنگى بداتە حىزىك و نامادەش بىت خۇي بۇ بەكوشت بدات، بەلام ئەۋ حىزە كە دەسەلات ۋەردە گىرت ئىتر بچىتتە سەرۋى ھاۋولاتىيەۋە و ھەر بەبىرۋەزە كۇنەك لەھاۋولاتى بىروانىت و خۇي بالا و ھاۋولاتى ژىردەستە.

لەكۇتايىدا ئەۋ بەرپىرسە نامادەنەبىت دەسرىك لەسەر جادە ھەلگىرتتەۋە بۇ ئەۋەي بەشدارى پاكردنەۋەي ولاتەكەي بكات، ھەرگىز تواناى ئەۋەي نىيە ئىدىيەي گۇرپن بكات و بەلكو بە ھەموو گەندەلەكە خەنيە.

كە ھەموو كۇكن لەسەر ئەۋەي ئەۋ مزگەۋتە لەترسى ناكۇكى و كىشە لەداھاتوۋدا نايىت بگىرتتەۋە، بۇ ئەۋەي رېگە لەسەر كۇنفلكتىك بگىرن لەداھاتوۋدا لەنئوان موسلمانەكان و ھەۋادارانى شەھود يەھوا دروست بىت، بۇ ئەۋان گىرنگ نىيە كى و لەكۇي بارەگاي دەپت، گىرنگ ئەۋەيە يەكەم سىماى شار ناشرىن ئەپت، دوۋم بوۋنى ئەۋ شتە زىان بەكەس نەگەيەنەت، سىپەم بوۋنى ھەر شىتەك لەگەل شىتەكى تردا لەھەمان شوئىندا ھىچ كۇنفلكتىكى لەھىچ جۇرىك دروست نەپت.

بەيانىيەكى زۇر زوۋ بوۋ كە لەگەل باۋكى تەمەن سەرۋو ھەفتا سالما لەۋىستگەي پاسەكەي نىك مائەكەمان لەبەكەك لەشارەكانى ئەلمانىا ۋەستابوۋين، ئەۋدەمى باۋكم دەستى برد و دەسرىكى لەگىرفانى دەرھىنا تەرى چاۋى بسىرئت و دوۋ پارچە دەسپ بەدەستىۋە ھات و يەككىيان لەدەستى كەۋتە سەر زەۋى، پىش ئەۋەي فرىاكەۋم دەسپەكە لەسەر ئەرز ھەلگىرەۋە، كچىكى تەمەن كەمتر لەھەژدە سال چوۋە بەردەم باۋكم و داۋاي لىكرد دەسپەكە لەسەر ئەرزەكە ھەلگىرتتەۋە، باۋكىشم وتى: نەمزانى لىم كەۋتوۋە، منىش ھاتمە ۋەلام و گوتم بەلام من ھەلم ئەگرتتەۋە، ئەۋ پىاۋە دەپپىنى بەتەمەنە نەيزانى دەسپەكە لەدەستى كەۋتوۋە، كچەكە بەداۋاي لىپوردنەۋە گوتى: بەلام من ۋاڧىرېوۋم، ئەمە ولاتى ھەموومانە و دەپت پاكوتەمىز رايگىرن. ھەر ئەۋ دەقىقەيە ئەۋ رۇژم ۋەبىرھاتەۋە ۋەختى بەباخىكى زۇر جواندا لەگەل مېردەكەم و كورەكەم كە ئەۋسا تەمەنى ھەشت سالان بوۋ پىاسەمان دەكرد، گەبىشتىنە بەر درەختىكى گوتى، كورەكەم دەستى برد وىستى لەسەر زەۋى گوتىك ھەلگىرتتەۋە، منىش لەدەستىم ۋەرگرت و فرېمدا و لەگەل مېردەكەم وىستىمان لىق درەختەكە راۋەشىنن و گوتى بۇ لىبەكەيەنەۋە، ئەۋ كاتە ژن و پىاۋىكى زۇر بەتەمەن لىمان ھاتنە پىشەۋە، ژنەكە روۋى پىسارى لىكردم و وتى: ئەۋ درەختە ئىۋە چاندوۋتەنە؟ سەپىرم لەپىسارەكەي ھات، وتم: نەخىر، گوتى ئەۋ بەچ مافىك گوتى لىدەكەيتەۋە؟ ئەۋ درەختە بۇ جوانى و بۇ ھەموۋان لىرە چىتراۋە، ئەگەر تۇ نامادەبىت بەرى درەختىك كە لەشۋىنىكى گشتىدا رۋىتراۋە ھەروا لىكەيتەۋە و بەخۇتى رەۋابىنەت، ئەگەر بوۋىتە دەسەلاتدار بەرى رەنجى خەلكى ماندوۋش بەخۇت رەۋا دەپپىنەت و گەندەلى بلاۋدەپتتەۋە. ئەگەرچى ئەم دوۋ چىرۋكە سادە و ساكارن، بەلام من پەندىكى گەۋرەم بۇ زىانم لىۋەرگرتن، پەندەكە ئەۋەيە نىشتىمانپەرورەرى ئەۋەيە تەنيا شەپكەين و خاك بسەنن و لەسەر تەختى دەسەلات دانىشىن، بەلكو نىشتىمانپەرورەرى پىۋسەيەكى درېژخايەنە، شۇرپىكردن و شەھىدبوۋن تەنيا قۇناغىكە، ھەموۋشى لەۋىدا كۇتايى نايەت، بەلكو لەۋىۋە دەستپىدەكات كە دەسەلاتىمان گرتەدەست ئىنجا چۇن ئەۋ رۇحى نىشتىمانپەرورەرى جارېكى تر ۋەبەپىنەنەۋە بەخزمەتكردنى نىشتىمان، كە يەكەمىن ھەنگاۋى بەھوشىياربوۋنەۋە و ھوشىياركردنەۋە دەستپىدەكات.

ئەگەر تاكەكانى ناۋ كۆمەلگە ھىندە ھوشىياربەنەۋە كە بەپىس و پۇخلى سەرجادەكان و كارە نابەجىكانى رېگاۋبانەكان رازىنەبن، ھەرگىز گەندەلى بەۋ چەشەنى ئىستى ناۋ كۆمەلگە دەسەلاتى حكومى ئىستى كوردستان پەرەسەندۋو نايىت

ئەۋ بەرپىرسە نامادەنەبىت دەسرىك لەسەر جادە ھەلگىرتتەۋە بۇ ئەۋەي بەشدارى پاكردنەۋەي ولاتەكەي بكات، ھەرگىز تواناى ئەۋەي نىيە ئىدىيەي گۇرپن بكات و بەلكو بە ھەموو گەندەلەكە خەنيە

شيلوو كردني ژياني كاني له لايه ن هه رزه كار يكه وه

هەر له سهرهتاي خوازبېتي و پېكېښتاني خيزانيهوه رادييار بوو كه سالار شايستهي فريشته نهبوو، چونكه سالار وهك كورپك لاسارو چهتوون پهروهدهي ټهو شوپنانه بوو كه زور گرنكي به ههست و سوزي راستهقينهي مرؤفي تيدا نادرېت، به هه مان نه فهسي كار كړدني ټهو شوپنانهوه هه لسوكهوتي له گهل هاوسه ركهيدا ده كړدو قسهي خو شى رؤژانهي سهرزاراني جنيودان بوو، به خو يسي و ماله باوكي فريشته، به بهردهوامي تان و تووتي لي ددان، به تايبهتي گه لته و گاله كړدني به بيرو پروايان كه جياواز بوون له بيرو پروا

سهره پويه كاني سالاروه، فهريدي براي فريشته هه ميشه به ژياني پر له زوخالي خوشكه كهي ناخي هه لده كيشاو نه يده زاني چون له دهست سالاري زاوايان رزگاري بكات، تا رؤژنيكيان و بهر له وه رگرتني ته لاقنامه فريشته خو ي دهرمانخوارد كړدبوو، فهريديو دوو برا بچكوله كهي به هه له داوان گه يشتبوونه سهري و دهرگاي هه وشه يان شكاندبوو، فريشته يان له مه رگيكي راسته قينه رزگار كړدووه له دواي دوو رؤژ مانه وه له نيمرجينسي و شووشتنه وهي ناو گه دهي له و هه بانهي قووتي دابوون، چيتر فريشته نه گه راوه ته وه مالي ميژده كهي و سالاريش پاش دوو سالان له سيله كوژ كړدني ژنه كهي، ټه و جا قه ناعه تيان پي كړد بوو

كه لي جودا بيته وه و ته لاقسي بدات، دوايسي بويان دهر كهوت كه بهر له وهي سالار له هه نده ران بيته وه بوو كوردستان و فريشته به خوازيت يه كيك بووه له وانهي كه له يانهي كلؤپي شه واندها سفره چي ميژي نانخواردنه كان بووه بوو رابواردني شه وانهي خو شى چه ندين عه شيقه ي بياني هه بوون و شه وانني تا به ياني له گهل ټه واندها به سه ر بر دووه، بويه كاتيگ هاته وه كوردستان و فريشته ي خواست، هه مان مامه له ي ټهو عه شيقانه ي له گهل كړدووه هيندهش دلي لي پيس بووه، ته نانهت ورده ورده هاتو چووني ماله باواني شي لي بريوه، هه ميشه چاوديزي موباييل و هه لسوكه وته كاني فريشته ي كړدووه، جاريكيان فهريدي غيره تي دابووه خو ي و به سالاري وتووه ((فريشته ي خوشكم رهنگي مردووي لي نيشتووه، ژياني له گهل تودا تاريخه، داوات لي ده كه م ناگاداري بيت، پاره هه موو شتيك نييه، نارامي و ريزي

ټهو شه وهي سالار درايه بهر نووكي چه قو

دزىيە تىيە كانيان دەپۇشى))
 ئىتير بەم شىۋىيە ھەموو جارىك سووكايەتى
 بە فەرىدو كەسوكارى فرىشتە دەكردو
 لە دوای چەندىن جار زىزبون و تۇرانى
 فرىشتەش، ئاكامەكەى ھەموو جارىك،
 ھەر بەۋە تەۋاۋ دەبوو، ئەو نە گبەتە
 گەراۋەتەۋە لای سالارو ئەژنۆى خەمى
 گرتۆتە باۋەش، سالار لەو پىاۋانە بوۋە كە
 ھەزى دەكرد ژنەكەى لە مائەۋە دىل و
 خانەنشىن بكات، نەۋەك ھەتاۋ و تىشكى
 مانگەشەۋە بىبىن، كەسىكى ناشارەزا
 رەفتارەكانى بدىتبايە، وايدەژانى كە لە
 ناۋ ئەشكەۋەتەۋە ھاتوۋە، نەك لە يانەى
 كلوپى شەۋانەى بەلجىكاۋە، فرىشتەش
 قوربانىيەك بو بەدەستى كەسىكەۋە، كە
 لە فەرھەنگى شەۋانى سوورى كلوپى
 شەۋانەى ئەۋروپاۋە لە گەل ژناندا فېرى
 مامەلەكردن بوۋە، باۋەرى بە خۇى نەكردبوو
 كە فرىشتەبەكى رۇخ شىرىن و خاۋىنى
 چىنگ كەۋتوۋە، فرىشتەبەك كاتىك قەسى
 لە گەل پىاۋىك بىكردا بە ئارقەى شەرم بە
 ناۋچەۋانى دەھاتنە خوارەۋە، كەچى سالار
 دلى لەۋ مېرۋولانەش لىسى پىس دەكرد،
 كە لە باخچەى مالىان شارە مېرۋولەيان
 ھەلبەستىبوو، ۋەك لە سەرەتاۋە باسەم كەرد
 ئاكامى ئەم پىۋەندىيەى ژن و مېردايەتى
 نىۋان فرىشتەۋە سالار بە جىابوۋنەۋە
 گەشىت، براكانى فرىشتە لەسەر كارەكانيان
 ۋەدەرنان و دوو جارىش شاگردەكانى سالار
 سەروپۇتەلاكى فەرىدى براى فرىشتەيان
 داگرتىۋە، تا لە درەنگاينكى شەۋدا بە
 شىپزىيە فەرىد تەلەفون بۇ فرىشتەى
 خوشكى دەكات و پىي دەلىت ((ئەۋە
 پۇلىس بەرپونە بىنە مالمان، چونكە ئەۋ
 سالارەى كۇنە مېردت، بە سەرخۇشى و
 بە چەقۇۋە ھاتبوۋە سەرمان تا
 لە من و مائەكان بدات، منىش
 مەجبوربووم ھەر بەچەقۇلە
 ھەۋشەكەدا بىكۆژم، ھىشتا بۇنى
 عارەق لە تەرمەكەى ھەلدەستىت و كۇلان
 و گەرەك لەبەر مالمان كۇبوۋنەتەۋە..))
 پاشان بىچ ئەۋەى چاۋەپىي ۋەلام بكات
 مۇبايلى قەپات كەدەۋەۋە خۇى دا بە
 دەستى پۇلىسەكانەۋە.

((ئەم رووداۋە لە بەرپۇرەرايەتى
 نەھىشتى تاۋان سەرەداۋەكانى زانراۋە لە
 دوای ھىلكارى شوپنى تاۋان و ۋەرگرتنى
 ئىفادەكان، بەم شىۋىيە دىگىپىنەۋە))

باتى سوپاسگوزارم بن، ھاتوت پىم دەلىت
 ژيانى فرىشتەم تارىك كەدوۋە، بۇ ئەۋ خوشكە
 ناشوكرەششان تا لای ئىۋە بوۋە، لە ژياندا
 تۋانىۋانە كراسىكى بۇ بىكپن، باۋكتان ھەتا
 مەرىش خانۋىيەكى بۇ دانەمەزاندن و ھەر
 لە كرىچىتى بەجى ھىشتن، داىكىششان
 لەبەر ئەۋەى پارەى نەشتەرگەرىتان پىچ
 ھەلنەسورپاۋە، نەخۇشىيەكەى سەخت بوۋە
 دواتر بە رەزالەتەۋە مردوۋە زانستەكەتان
 فرىاي نەكەۋت، بۇ من نازانم بەرلەۋەى بىم
 بە تۋوشتانەۋە چ تارىكايىيەك لە مائەلتاندا
 ھەبۋە، ئەپىت مەمنونى خوا بن كە ئەم
 سالارە سەخىفە بۇتان بوۋتە چرا و مالى
 روۋناك كەدۋنەتەۋە، سەبارەت بە فرىشتەى
 خوشكىشت بە پىي شەرع و ياسا ژن
 ژنى خۇمە، ئىتير سەماى پىچ بىكەم، يان
 ھەلىپەپىنم، يان بىگرىنم، يا لە مال دىلى
 بىكەم، ئەۋە پىۋەندى بە ناۋ مالى
 خۇمەۋەبە، تۇ لە برى ئەم
 قسە زلنەت جارى بچۇ
 مشوورپىكى گەرانەۋەى
 ئەۋ پارانەم بۇ بخۇ كە
 بە قەرزلىت ۋەرگرتووم،
 ھەى فاشىل، باشە
 ھەرگىزاۋ ھەرگىز
 چۇن ئەۋەم
 لەبىردەچىتەۋە كە
 چەندىن جار ئەۋ
 تۋوتەلانەى برات دەستيان
 بە ناۋ گىرفانەكاندا
 گىنراۋەۋە پارەى گىرفانم
 لە كەمى داۋەۋ، ئەگەر لە
 بەرخاترى فرىشتە نەبايە،
 من چۇن
 چاۋم لە

خوشكەكەم لىت دەۋىت، راستى ئەگەر
 بمانزايىيە كەسىكى كە ۋا بىچ مەرىفەۋ
 زانستىت فرىشتەمان پىچ نەدەدايت)) ئەۋىش
 بە تۋورپىي بە فەرىدى ۋتوۋە ((ھەى سىلە،
 ئەمە ئەۋ پىسارەى مامۇستاي سەرەتايىم بىر
 دىننەۋە كە لە تاقىكردنەۋە پىي ۋتم زانست
 باشترە يان سامان، منىش بە درۋۋە نووسىم
 زانست، كورە من نەبومايە، خۇت و براكانت
 بەۋ زانستەى ھەتانە لە برسانا دەمردن،
 بىرتان چۆتەۋە كە ھەموۋتانم لەسەر كار بە
 پارەى باش دامەزاند، تۇ كە بەندىيەكى ۋا
 ناشوكرىت، ھىشتا كۇمەلچ پارە قەرزارى
 منىت، فرىشتەش تا ماۋە لە ژياندا ئەبى
 پىلاۋەكانم بخاتە بان چاۋى خۇى كە ئاۋھا
 براكانىم لە برسىتى رزگار كەردن، ئىتير شەكرى
 چى دەشكىنن، ئەۋە لە

